

Министерство за финансии

Национален Фонд

*Информација во врска со ефективното функционирање на системот за
управување и контрола со ИПАРД*

СОДРЖИНА:

1. Информација за функционирање на системот за управување и контрола на ИПАРД 2014- 2020;

Со цел поефикасно функционирање на системот за управување и контрола од страна на ИПАРД Агенцијата во текот на 2021 година изготвени се измени на внатрешните постапки за работа. Имено, изготвена е измена во делот на Секторот за регистри во насока да го забрза процесот на склучување на договори и да се намали времето за одобрување на финансиска поддршка за крајните корисници. Оваа измена предвидува ангажирање на евалуациона комисија составена од експерти во соодветната област, како нов чекор во процесот на утврдување на референтните цени. Измената ќе биде применлива од следниот јавен повик (се чека одобрување од страна на ГД АГРИ) и се очекува да го забрза процесот на склучување договори каде се забележуваат задоцнувања во обезбедувањето на референтни цени од БСВ.

Измените на Прирачникот за работа на ИПАРД Агенција (верзија 2.1) беа квалификувани како значајни, издадена е согласност од страна на НАО, а измените се испратени на одобрување до ГД АГРИ на 19 Април 2021 година. Од страна на ЕК на 18.06.2021 бевме известени дека предложените измени се одобруваат, со препораки кои треба да се имплементираат пред примена на истите.

По доставување на ревидиран пакет внатрешни постапки за работа на Агенцијата верзија 2.1 (Април 2021) на Сектор за регистри, од страна на НАО/УС извршена е анализа на измените согласно препораките на ГД АГРИ и е потврдено дека доставените измени, категоризирани како измени кои имаат значително влијание врз воспоставениот систем за управување и контрола, се во согласност со барањата од регулативите/договорите за ИПАРД инструментот, и за истите издадена е согласност за примена почнувајќи од обработка на апликациите за јавниот повик 01/2021.

Дополнително, во Јануари 2021 година направени се мали измени на Внатрешните прирачници за работа на Управувачката структура. Потребата за изменување на Прирачникот за работа на Управувачката структура произлезе од препораки дадени во рамки на проект од техничка помош „Поддршка на националните власти за ефективно исполнување на условите утврдени во договорите за финансиска поддршка и наодите од ревизијата во врска со спроведувањето на помошта од ИПА II - Проект бр. 2018/399593/2 “, како и научените лекции за време на практичното спроведување на Програмите. Проценката и деталите за секоја промена беа доставени до ГД АГРИ за информации и разгледување.

Во понатамошниот дел се претставени активностите преземени од структурите на ИПАРД за подобрување на функционирањето на системот за индиректно управување.

Верификациски посети

Одделението за поддршка на Националниот координатор за авторизација (НАО) во рамките на Годишниот план за верификациски посети за 2021 година, има испланирано три посети.

Првата верификациска посета беше спроведена врз имплементацијата на одобрениот исклучок за користење на алтернативни средства за контрола на лице место пред склучување на договори. Конечниот извештај беше издаден во март 2021 година и генерален заклучок е дека со примена на алтернативниот начин на спроведување на проверките се обезбедува потврда за соодветноста со критериумите од ИПАРД Програмата, односно истиот овозможува ефикасно обработување на Барањата за финансиска поддршка.

Верификациската посета за административна проверка на платени проекти од Мерка 1, 3 и 7 започна во мај 2021 година. Со оваа верификациска посета беа проверени проекти во износ од 873.241,59 ЕУР платени во 2020-2021 година, што претставува 16% од вкупно исплатениот износ во референтниот период. Конечниот извештај беше издаден во септември 2021 година. Во рамки на Извештајот издадени се два наоди со потенцијално финансиско влијание.

Третата верификациска посета за административна проверка на проекти пред склучување на договори од Мерка 1, 3 и 7, започна во септември 2021 година. Со оваа верификациска посета се проверени проекти во износ од 4.047.708,71 ЕУР, што претставува 17,48% од склучените договори од јавните повици 01/19, 02/19 и 01/20. Нацрт извештај од верификациската посета е во подготовка.

1. Следење на спроведувањето на ревизорските препораки

(а) Внатрешна Ревизија

Оперативните структури за имплементација на ИПАРД беа предмет на внатрешната ревизија во текот на 2021 година од страна на Секторите/Одделенијата за Внатрешна Ревизија во рамките на секоја институција.

Сектор за управување со средствата од инструментот за прет-пристапна помош - ИПА

Согласно Годишниот план за спроведување на Внатрешната Ревизија за 2021 година од Секторот за внатрешна ревизија планирана е една ревизија во Сектор за управување со средствата од инструментот за прет-пристапна помош - ИПА која се однесува на системот на внатрешни контроли на процесот на водење сметководство. Конечниот извештај издаден е август 2021 година, при што идентификувани се 2 наоди со средна важност во однос на утврдени слабости во воспоставеноста и функционирањето на системот на внатрешни контроли во спроведувањето на процесот на водење сметководство и процесот на усогласување на сметки.

ИПАРД Агенција

Годишниот план за ревизија за 2021 година на Секторот за внатрешна ревизија во ИПАРД Агенцијата предвидува 10 (десет) ревизорски активности, од кои 5 (пет) ревизии за процеси од ИПАРД 2014-2020 и една општа ревизија на процесот на евидентирање на работното време и подготовка на плата на вработените во ИПАРД Агенција. Исто така, предвидена е една ревизија на барање на директорот (што може да биде и на ИПАРД доколку е потребно). Другите планирани ревизии не се поврзани со ИПАРД програмата.

Во текот на 2021 година од горенаведените 6 (шест) ревизии во текот на процесите од ИПАРД 2014-2020 година, завршени се две ревизии (ревизија на процесот на евидентирање на работното време и подготовка на плата на вработените во ИПАРД Агенција и ревизија на процесот на водење на Базата на референтни цени) и две ревизии се во тек (ревизија на спроведените контроли на лице место пред исплата, ревизија на процесот на одобрување на проекти и склучување на договори за мерката 7).

Тело за управување со ИПАРД

Годишниот план за ревизија за 2021 година на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство предвидува еден ревизорски ангажман врз процесот на публицитет на ИПАРД програмата.

(6) Извештаи од Ревизорско тело

Ревизорско тело за ревизија на ИПА во Март 2021 година ги издаде Годишниот ревизорски извештај и Годишното ревизорско мислење за 2020 година. Со Годишното ревизорско мислење изразено е неквалификувано мислење во однос на веродостојноста на годишните финансиски извештаи или изјави / годишни сметки. Ревизорите изразија неквалификувано мислење со акцент на прашањето за законитоста и регуларноста на расходите и функционирањето на системите за управување и контрола со внимание на: недостаток на супервизија во процесот на одобрување на плаќање, погрешна пресметка на соодветните средства за кофинансирање, немање на политика за задржување на вработените и задоцнети плаќања.

Во табелата подолу се дадени наодите од Годишниот ревизорски извештај за 2020 година за имплементација на ИПАРД II Програмата:

	Висок	Среден	Низок	Вкупно	Затворени наоди 23.11.2021
НАО/МС	/	2	1	3	3
ТУ	/	1	1	2	/
ИПАРД Агенција	3	11	2	16	1
Вкупно:				21	4

Во однос на отворените наоди од извештаите на РТ, НАО во координација со оперативната структура на 20 Април 2021 година изработи Акциски план, а на 10 Август 2021 изработи Ревидиран Акциски план со рокови и одговорности за спроведување на препораките и надминување на наодите.

Дополнително по предлог на НАО, Владата на РСМ усвои информација со заклучоци на 26 октомври 2021 каде се предложени јасни активности кои треба да бидат превземени од страна на секоја институција која имплементира ИПА средства во насока на надминување на наодите издадени од страна на Ревизорско тело.

НАО континуирано го следи спроведувањето на активностите договорени за надминување на наодите. На квартална основа, ИПАРД Агенција и Телото за управување поднесуваат до НАО Табела за спроведување на ревизорски препораки, каде што е даден најновиот статус на преземени активности. Одделението за поддршка на НАО извршува анализа на динамиката на спроведување на активностите и го информираат НАО во врска со статусот на имплементација.

(в) Надворешна ревизија

Во текот на 2020 година, извршена е ревизија согласно член 50 (1) (ц) од Рамковната спогодба за ИПАРД II. Ревизорската мисија ја спроведе надворешна ревизорска куќа.

Главната цел на ревизијата беше усогласеноста на ИПАРД Агенцијата со стандардот за безбедност на информациите ИСО 27002: 2013 и ограничен преглед со фокус на следење на безбедноста на информациите на системите што ги користат Националниот фонд и Националниот координатор за авторизација. Ревизијата беше спроведена од 21-25 септември 2020 година и прелиминарните наоди беа презентирани на завршниот состанок. Се очекува официјален извештај од оваа мисија.

3. Контрола на административните капацитети на оперативната структура

Сектор за управување со средствата од инструментот за претпристапна помош - ИПА (Управувачка структура)

Согласно Анализа за обем на работни места за 2021 година, оптималниот број на вработени во Секторот е 19 (вклучувајќи го и НАО).

Во март 2021 година со јавен оглас вработени се 4 лица, помлади соработници, во УС. Исто така, во 2021 година унапредени се тројца вработени во УС.

Во февруари 2021, еден вработен во НФ го напушти секторот.

Моменталниот број на вработени во УС е 18 вработени (вклучувајќи ја НАО), со што стапката на пополнетост на работните места согласно Анализата за обем на работа за 2021 е 95%.

ИПАРД Агенција

Анализата за обем на работа на ИПАРД Агенција ги опфаќа активностите за петте мерки од ИПАРД Програмата, односно четири мерки за кои е добиено индиректно управување и една нова мерка за Инвестиции во јавна рурална инфраструктура, која е во фаза на акредитација (погледни во делот 4).

Согласно Анализата за обем на работа за 2021 година оптималниот број на вработени во ИПАРД Агенцијата е 151.

Во 2021 година, ИПАРД структурата во АФПЗРР се зголеми за 10 лица и во исто време е намалена за 7 вработени. Исто така, унапредени се 14 лица.. Моменталниот број на вработени кои се ангажирани на прашања поврзани со ИПАРД во Агенцијата, заклучно со 10 Ноември 2021, изнесува 126. Земајќи го во предвид моменталниот број на вработени, стапката на пополнетост на работните места согласно Анализата за обем на работа за 2021 е 83%.

Тело за управување со ИПАРД

Согласно Анализата за обем на работа (АОР) за 2021 година оптималниот број на вработени во Телото за управување со ИПАРД е 17.

Во текот на 2021 година му заврши работниот однос на едно лице кое претходно беше времено распоредено да извршува работни задачи во подрачна единица на МЗШВ.

Моменталниот број на вработени во Телото за управување со ИПАРД е 14 (вклучувајќи го и Раководителот на ТУ) или стапка на пополнетост од 82 %.

Во табелата подолу се дадени податоци во однос на човечките капацитети заклучно со 10 ноември 2021:

Институција	Број на вработен и на 31.12.2020	Потребен број на вработен и согласно АОР 2021	Реализиран и нови вработувања до 10.11.2021	Напуштен и позиции до 10.11.2021	Моментален број на вработени 10.11.2021	Стапка на пополнетост	Стапка на обрт на вработени
НАО/НФ	15	19	4	1	18	95%	6.67%
ИПАРД Агенција	123	151	10	7	126	83%	5.69%
Тело за управување со ИПАРД	15	17	0	1	14	82%	6.67%
Вкупно	153	187	14	9	158	86%	4,99%

4. Акредитација на нови мерки во рамки на ИПАРД Програмата

Барањето за пренесување на право за индиректно управување (акредитација) со мерката Инвестиции во рурална јавна инфраструктура од

ИПАРД II Програмата беше доставено од страна на НАО до ЕК на 13 ноември 2018 година.

Националната управувачка и оперативна структура во координација со министерот за МЗШВ се согласија дека заради ограничениот број на човечки ресурси, фокусот на моменталните вработени да биде во спроведувањето на веќе акредитираните мерки, додека да се обезбеди оптимален број на вработени за имплементирање на новата мерка.

Постапката за пренесување на право за индиректно управување (акредитација) со мерката Инвестиции во рурална јавна инфраструктура се планира да се реализира во рамки на ИПАРД III Програмата (2021-2027).

5. Финансиски менаџмент

Заклучно со 23-ти Ноември 2021 година исплатите од ИПА средства изнесуваат:

- 6.8 милиони евра во 2021 година
- 21.1 милиони евра вкупно од почетокот на имплементацијата на програмата.

Вкупно деклариран износ (Д1 форма) на ИПА средства заклучно 3ти квартал 2021 година:

- за 2021 во износ од 6 милиони евра
- од почетокот на имплементацијата на програмата во износ од 20.3 милиони евра

Пресметка на губење на средства за 2021 година

При определувањето на потенцијалниот ризик за губење на одобрените средства како претпоставки се земени во предвид следниве инпути:

V компонента		
Пресметка на потенцијалниот ризик од губење на средства согласно правилото n+3		
Р.бр.	Референца	ИПАРД средства €
1.	Финансиски алокации 2018	10.000.000,00
2.	Обезбедени средства од 2020	5.059.486,58
3.	Деклариран износ 2021 (K1,K2,K3 2021)	6.011.155,13
4.	Платен износ во K4 2021 (до 23.11. 2021)	791.129,36
5.	Планиран износ за плаќање до крај на 2021	710.000,00
6=2+3+4+5-1	Нема губење на средства на крајот на 2021	2.571.771,07

Земајќи ја во предвид калкулацијата во прилог, нема потенцијален ризик од губење средства на крајот на 2021 година. Обезбедени средства од 2021 година се очекува да бидат 2.5 милиони евра.